

Fundusze Europejskie

Założenia programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Gdańsk, 29 marca 2023 r.

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

System planowania rozwoju w województwie pomorskim

Główne etapy opracowania FEP 2021-2027

Proces	Termin
Przystąpienie przez ZWP do prac nad FEP 2021-2027	26 listopada 2020
Inauguracja prac Zespołu Konsultacyjnego	Kwiecień 2021
Przyjęcie projektu FEP 2021-2027 do konsultacji społecznych	Sierpień 2021
Konsultacje społeczne + raport z konsultacji	Sierpień-październik 2021
Przyjęcie projektu FEP 2021-2027 i przekazanie do KE	Marzec 2022
Podpisanie Kontraktu Programowego z MFiPR	Czerwiec 2022
Uwagi KE do projektu FEP 2021-2027	
Akceptacja przez KE Umowy Partnerstwa 2021-2027	
Spotkania robocze z KE i MFiPR	Sierpień-październik 2022
Przyjęcie projektu FEP 2021-2027 i przekazanie do KE	Październik 2022
Techniczne uwagi KE do projektu FEP 2021-2027	Listopad 2022
Ostateczne przekazanie projektu FEP 2021-2027 do KE	15 listopada 2022
Zatwierdzenie FEP 2021-2027 przez KE	7 grudnia 2022

Podsumowanie konsultacji społecznych FEP 2021-2027

Czas trwania	58 dni (od 4 sierpnia do 30 września 2021)
Konferencje	3 września br. w Słupsku 7 września br. w Gdyni 10 września w Gdańsku 13 września br. w Chojnicach 14 września br. w Kwidzynie
Liczba skonsultowanych gremiów o charakterze regionalnym	27
Inne gremia	KWRiST, Zespół Konsultacyjny FEP21-27, Warsztaty z sąsiednimi regionami
Pośrednie formy konsultacji	strona www / media społecznościowe / adres e-mail / biuletyny / formularz konsultacyjny
Liczba zgłoszonych uwag	79 podmiotów zgłosiło 596 uwag 4 podmioty zgłosiły 25 uwag po terminie
Raport z przebiegu konsultacji – uchwała 1027/297/21 ZWP z 28 października 2021	

Skonsultowane gremia regionalne (1)

Gremium	Data
Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego	30 września
Pomorska Rada Przedsiębiorczości	20 września
Pomorska Wojewódzka Rada Rynku Pracy	
Rady ISP	20 września
Sztab Pomorskich Przedsiębiorców	8 września
Rada Rektorów Województwa Pomorskiego	24 września
Rady uczelni	
Pomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego	21 września
Pomorska Rada Organizacji Pozarządowych	
Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	
Pomorska Rada Ekspertów ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	
Pomorski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	24 września
Pomorska Rada ds. Polityki Senioralnej	27 sierpnia
Pomorski Zespół ds. Kobiet	

Skonsultowane gremia regionalne (2)

Gremium	Data
Pomorska Rada Oświatowa	28 września
Rada ds. monitorowania przedsięwzięcia dot. szkolnictwa zawodowego	
Pomorskie Forum Samorządowe ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia	2 września
Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna	21 września
Pomorska Rada Kultury	27 września
Pomorska Izba Rolnicza	21 września
Pomorska Rada Rolnicza	
Przedstawiciele LGD/LGR	15 września
Komitet Monitorujący RPO WP	23 września
Przedstawiciele 9 ZIT	2 września
Przedstawiciele pozostałych obszarów funkcjonalnych	22 września
Pomorska Rada Inwestycyjna ds. Instrumentów Zwrotnych	29 września
Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna	27 września

Kluczowe uwarunkowania FEP 2021-2027 – przedsięwzięcia strategiczne SWP

1. Wynikają bezpośrednio z **RPS**
2. Zostały wskazane w FEP 2021-2027 w ramach Aneksu 3 („**operacje o znaczeniu strategicznym**”)
3. **Projekty realizowane przez SWP** (np. w obszarze transportu lub wsparcia inwestorów) lub kompleksowe, skoordynowane **pakiety projektów** realizowanych przez **inne podmioty**, poprzedzone uzgodnieniem z SWP (np. kształcenie zawodowe lub turystyka)
4. Mogą być wybierane w ramach sposobu **niekonkurencyjnego** lub **konkurencyjnego**
5. **Przykładowe przedsięwzięcia:** Invest in Pomerania 2030, Pomorski Broker Eksportowy 2030, Pomorski Archipelag Wysp Energetycznych, Zeroemisyjny tabor kolejowy, Pakiet przedsięwzięć dotyczących dróg wojewódzkich, Pomorskie wsparcie edukacji włączającej, Kształtowanie sieci szkół zawodowych na Pomorzu – etap 2, Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych, Jakość i bezpieczeństwo w podmiotach leczniczych, Pomorskie Trasy Rowerowe

Kluczowe uwarunkowania FEP 2021-2027 – warunki podstawowe

1. Wynikają bezpośrednio z **rozporządzenia ogólnego**
2. Mają charakter **horyzontalny** lub **tematyczny**
3. Spełniane z poziomu **krajowego** lub **regionalnego**
4. Spełniane przez **cały okres programowania**
5. Do momentu uznania przez KE danego warunku za spełniony, **nie zostaną uruchomione płatności przez KE** na rzecz programów
6. Dwa warunki na poziomie regionalnym: regionalna **strategia inteligentnych specjalizacji** oraz kompleksowe planowanie transportu (**RPT**) – **spełnione**
- 7. niespełnione warunki (poziom krajowy):**
 - horyzontalny 3 – stosowanie Karty Praw Podstawowych
 - tematyczny 3.1 – transport
 - tematyczny 4.4 – włączenie społeczne i ograniczenie ubóstwa
 - tematyczny 4.6 – ochrona zdrowia i opieka długoterminowa

Kluczowe uwarunkowania FEP 2021-2027 – zasada DNSH

1. Zasada DNSH (Do No Significant Harm – Nie Czyń Poważnych Szkód) – wynika bezpośrednio z **rozporządzenia ogólnego**
2. **Cel analizy** – ocena czy realizacja ujętych w FEP typów działań **nie wyrządzi poważnych szkód dla celów środowiskowych**:
 - łagodzenie i adaptacja do zmian klimatu
 - zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich
 - przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym
 - zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola
 - ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów
3. Wszystkie projekty realizowane w ramach FEP **muszą być z nią zgodne**
4. Odpowiedzialność za **wdrażanie zasady DNSH** przez **cały okres programowania**
5. IZ zobowiązana do wykonania **analizy DNSH** dla FEP 2021-2027 (PBPR)
→ analiza przełożyła się na **zapisy FEP 2021-2027**, **kryteria wyboru** projektów, warunki realizacji projektów

Kluczowe uwarunkowania FEP 2021-2027 – deinstytucjonalizacja oraz niedyskryminacja

1. Inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są **niedozwolone**

2. Projekty muszą być zgodne z:

- Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych
- Konwencją ONZ o Prawach Dziecka
- Kartą Praw Podstawowych UE
- Europejskim Filarem Praw Społecznych
- Strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych 2021-2030
- **Regionalnym Planem Deinstytucjonalizacji**

→ przekłada się to na **zapisy FEP 2021-2027** oraz **kryteria wyboru projektów + wykluczenie JST** prowadzących działania **dyskryminujące**

Kluczowe uwarunkowania FEP 2021-2027 – kwota elastyczności

1. **50% alokacji UE** na lata 2026 i 2027 dla każdego Priorytetu programu
2. Do dyspozycji **po przyjęciu decyzji KE** w następstwie **przeгляdu śródkresowego** w 2025 r.
→ do tego czasu środki te **nie mogą być objęte zobowiązaniami IZ**
3. Środki z kwoty elastyczności w wyniku przeglądu śródkresowego i zmiany programu mogą:
 - **pozostać bez zmian** (ten sam Priorytet/instrument terytorialny/przedsięwzięcie strategiczne itp.)
 - **zostać przeniesione** (do innych Priorytetów/instrumentów terytorialnych/przedsięwzięć strategicznych itp.)

Ogólny podział alokacji FEP 2021-2027

Cel Polityki	Udział %	mln EUR	Priorytet	Udział	mln EUR
1. Bardziej inteligentna Europa (EFRR)	15,3%	183,8	1. FE dla konkurencyjnego i inteligentnego Pomorza	15,3%	183,8
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa (EFRR)	40,8%	491,3	2. FE dla zielonego Pomorza	28,5%	342,9
			3. FE dla mobilnego Pomorza	12,3%	148,4
3. Lepiej połączona Europa (EFRR)	20,8%	250,7	4. FE dla lepiej połączonego Pomorza	20,8%	250,7
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+/EFRR)	100% EFS+	477,2	5. FE dla silnego społecznie Pomorza (EFS+)	100,0% (EFS+)	477,2
	19,4%	233,5	6. FE dla silnego społecznie Pomorza (EFRR)	19,4%	233,5
5. Europa bliżej obywateli (EFRR)	3,7%	45,0	7. FE dla Pomorza bliższego obywatelom	3,7%	45,0
Pomoc Techniczna (EFRR+EFS+)	70,2		8. Pomoc techniczna (EFS+)	20,1	
			9. Pomoc techniczna (EFRR)	50,1	
Ogółem FEP 2021-2027 (mln EUR)	1 751,8				
	1 254,4 (EFRR) + 497,4 (EFS+)				

Priorytet 1. Fundusze europejskie dla konkurencyjnego i inteligentnego Pomorza (EFRR)

- Działalność **badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw**
- **e-usługi publiczne** (np. e-administracja, e-kultura, e-zdrowie)
- **Rozwój i transformacja przedsiębiorstw**, np. w kierunku nowych trendów i technologii, wdrożenie nowoczesnych modeli biznesowych, usprawnienie procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług

Ważne:

Przedsięwzięcia strategiczne: Pomorski System Usług Informacyjnych i Doradczych, Invest in Pomerania 2030, Pomorski Broker Eksportowy 2030, Smart Green Progress, Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego, Pomorski Węzeł Informacji Przestrzennej, Pomorskie e-Zdrowie, Cyber-Pomorze 2030

Priorytet 1. alokacja

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
1i	Działalność B+R w przedsiębiorstwach	59,5
1ii	E-usługi publiczne	29,4
1iii	Transformacja przedsiębiorstw	94,9
	łącznie	183,8

Priorytet 2. Fundusze europejskie dla zielonego Pomorza (EFRR)

- **Efektywność** energetyczna (budynki wspólnot mieszkaniowych, budynki JST oraz budynki użyteczności publicznej)
- **Systemy** ciepłownicze
- **Odnawialne** źródła energii
- Adaptacja do **zmian klimatu** (w tym wody opadowe i roztopowe)
- Gospodarka **wodno-ściekowa**
- Gospodarka **obiegu zamkniętego** (zapobieganie powstawaniu odpadów, stworzenie warunków do maksymalizacji skali recyklingu, GOZ w MŚP)
- **Bioróżnorodność** (głównie parki krajobrazowe oraz obszary Natura 2000)

Ważne:

1. **Dotacje** dla mieszkalnictwa komunalnego, zabytków, obiektów użyteczności publ.
2. **Pożyczki umarżalne** dla wspólnot mieszkaniowych
3. Wybrane **przedsięwzięcia strategiczne**: Pomorski Archipelag Wysp Energetycznych

Priorytet 2. alokacja

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
2i	Efektywność energetyczna + systemy ciepłownicze	160,7
2ii	Odnawialne źródła energii	42,5
2iv	Adaptacja do zmian klimatu	46,8
2v	Gospodarka wodno-ściekowa	21,3
2vi	Gospodarka obiegu zamkniętego	54,0
2vii	Różnorodność biologiczna i ochrona przyrody	17,6
Łącznie		342,9

Priorytet 3. Fundusze europejskie dla mobilnego Pomorza (EFRR)

- Infrastruktura transportu publicznego:
 - nowe i istniejące **węzły integracyjne**
 - **linie autobusowe, trolejbusowe, tramwajowe**
- Infrastruktura transportu niezmotoryzowanego: **drogi rowerowe, ciągi piesze i pieszo-rowerowe, systemy bike-sharingowe**
- Zeroemisyjny i niskoemisyjny **tabor** publicznego transportu zbiorowego
- Infrastruktura ładowania i tankowania **pojazdów zeroemisyjnych**

Ważne:

1. **Brak wsparcia dla infrastruktury drogowej** służącej transportowi indywidualnemu
2. Zgodność z **Regionalnym Planem Transportowym**, Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej lub innym dokumentem (np. Strategia ZIT)
3. **Przedsięwzięcie strategiczne:** Elektroniczna Platforma Zintegrowanych Usług Mobilności

Priorytet 3. alokacja

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
2viii	Mobilność miejska + tabor transportu publicznego	148,4

Priorytet 4. Fundusze europejskie dla lepiej połączonego Pomorza (EFRR)

- Rozwój **infrastruktury drogowej**
- Zakup **taboru kolejowego**

Ważne:

1. Interwencja realizowana będzie w sposób kompleksowy i **koordynowany przez SWP**
2. Zgodność z **Regionalnym Planem Transportowym**
3. **Przedsięwzięcia strategiczne:** Pakiet przedsięwzięć w zakresie budowy/rozbudowy podstawowego układu dróg wojewódzkich dowiązujących region do węzłów sieci TEN-T, Zakup 31 EZT do obsługi przewozów kolejowych w województwie pomorskim

Infrastruktura drogowa i tabor kolejowy – uwarunkowania

- **Rozwój infrastruktury drogowej** (alokacja 132,1 mln EUR)
 - Inwestycje dotyczące **dróg wojewódzkich** (cel: połączenie do sieci TEN-T, terenów inwestycyjnych, węzłów transportowych)
 - Inwestycje realizowane na obszarach miast nie będą przyczyniały się do zwiększenia natężenia ruchu, spójne z **Planami Zrównoważonej Mobilności Miejskiej** lub innymi dokumentami z zakresu planowania mobilności miejskiej
 - Preferencja dla projektów posiadających **dokumentację przygotowawczą** sfinansowana z perspektywy 2014-2020
- **Tabor kolejowy** (alokacja 118,6 mln EUR)
 - Wsparcie zakupu taboru **zeroemisyjnego** wraz inwestycjami w infrastrukturę utrzymaniowo-naprawczą
 - Zgodność z Europejskim Systemem Zarządzania Ruchem Kolejowym (**ERTMS**)
 - Tabor dla **operatorów** wyłonionych zgodnie z prawem UE
 - Gwarancja dostępności dla osób **z niepełnosprawnościami**

Priorytet 4. alokacja

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
3ii	Infrastruktura drogowa oraz tabor kolejowy	250,7

Infrastruktura drogowa i tabor kolejowy – DNSH (przykładowe rekomendacje)

Infrastruktura drogowa	Tabor kolejowy
<ul style="list-style-type: none">• rozwiązania obniżające energochłonność (nawierzchnie o niskich oporach toczenia, oświetlenie OZE)• zapewnienie retencji i odprowadzania i oczyszczania wód z nawierzchni drogowej, błękitno-zielona infrastruktura• nowe nasadzenia zieleni, ograniczenie wycinki drzew (tylko niezbędne)• rozwiązania zmniejszające materiałochłonność i zasobochłonność (recykling odpadów powstałych w trakcie realizacji inwestycji, re-użycie materiałów budowlanych np. po rozbiórce)	<ul style="list-style-type: none">• rozwiązania obniżające energochłonność (odzysk energii, optymalizacja zarządzania energią na cele nietrakcyjne)• rozwiązania zmniejszające materiałochłonność i zasobochłonność (trwałość i odporność materiałów, dostęp do infrastruktury utrzymaniowo-naprawczej)

Priorytety 5. i 6. Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFRR, EFS+) (1)

- Aktywizacja **zawodowa i społeczna** oraz wzmocnienie **instytucji rynku pracy**
- Wsparcie **kobiet, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, imigrantów**
- Programy **profilaktyczne** dla pracowników oraz **adaptacyjność** pracodawców
- Edukacja **ogólna** (kompetencje kluczowe) i **przedszkolna** (+ infrastruktura)
- Edukacja **włączająca** (+ infrastruktura)
- Edukacja **zawodowa** (+ infrastruktura) oraz **kształcenie ustawiczne**
- Usługi **społeczne i zdrowotne** (+ infrastruktura)
- Wsparcie potencjału **partnerów społecznych** i **NGO**
- Infrastruktura **zdrowotna** (w szczególności AOS/POZ i lecznictwo **psychiatryczne**)
- Infrastruktura **kultury i turystyki**

Priorytety 5. i 6. Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFRR, EFS+) (2)

Ważne:

1. Nacisk na **integrację działań** „miękkich” (EFS+) i infrastrukturalnych (EFRR)
2. Kluczowa **deinstytucjonalizacja** w EFRR i EFS+ – wsparcie w formach środowiskowych, rodzinnych (szczególnie w obszarze usług społecznych i zdrowotnych)
3. Wykluczenie ze wsparcia **szkół specjalnych** oraz **instytucji świadczących całodobową opiekę długoterminową**
4. Wybrane **przedsięwzięcia strategiczne**: Pomorskie wsparcie edukacji włączającej, Zdolni z Pomorza, Kształtowanie sieci szkół zawodowych na Pomorzu – etap 2, Pomorski Broker Zawodowy, Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych, Jakość i bezpieczeństwo w podmiotach leczniczych, Pomorskie Trasy Rowerowe, Pomorskie Szlaki Kajakowe, Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej, Zatoki gdańskiej i Morza Bałtyckiego, Pomorska Strefa Uzdrawiskowa

Priorytet 5. alokacja (EFS+)

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
4a	Aktywizacja zawodowa	68,5
4b	Wsparcie instytucji rynku pracy	3,0
4c	Aktywizacja kobiet	11,5
4d	Profilaktyka zdrowotna + adaptacyjność	19,7
4f	Edukacja, w tym przedszkola i kształcenie zawodowe	156,3
4g	Kształcenie ustawiczne	57,3
4h	Aktywizacja społeczno-zawodowa + ekonomia społeczna	35,2
4i	Imigranci	18,1
4k	Usługi społeczne i zdrowotne	99,1
4l	Wsparcie partnerów	8,5
łącznie		477,2

Priorytet 6. alokacja (EFRR)

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
4ii	Infrastruktura edukacyjna	39,7
4iii	Infrastruktura społeczna	55,0
4v	Infrastruktura zdrowia	52,4
4vi	Infrastruktura kultury i turystyki	86,4
	Łącznie	233,5

Projekty OHP i PUP – uwarunkowania

- **Dla obu działań:**
 - **Niekonkurencyjny** sposób wyboru projektów
 - Uwzględnienie zasady **równości szans i niedyskryminacji**, zasady **równości kobiet i mężczyzn** oraz wniosków z analizy **DNSH**
- **Ochotnicze Hufce Pracy** (alokacja 0,5 mln EUR)
 - Działania aktywizujące **osoby w wieku 15-25** lat pozostające bez pracy, znajdujące się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy
- **Powiatowe Urzędy Pracy** (alokacja 60,5 mln EUR)
 - Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym znajdujących się w **najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy** (osoby młode 18-29 lat, osoby 55+ lat, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, z niepełnosprawnościami, kobiety, osoby sprawujące opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami czy osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu)

Priorytet 7. Fundusze europejskie dla Pomorza bliższego obywatelom (EFRR)

Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w miastach, w tym:

- działania **aktywizujące** lokalną społeczność
- **przestrzenie** publiczne
- **lokalna infrastruktura** służąca realizacji celów społecznych, integracyjnych, gospodarczych, związanych z promocją zdrowego trybu życia i bezpieczeństwem, kulturalnych oraz edukacyjnych
- dostosowanie techniczne **substancji mieszkaniowej**
- lokalna **infrastruktura techniczna**

Ważne:

1. Nacisk na **integrację działań** „miękkich” (EFS+) i infrastrukturalnych (EFRR)
2. Istotne ograniczenie wsparcia **infrastruktury drogowej** (w tym parkingów)

Priorytet 7. alokacja

CS	Zakres tematyczny	mln EUR
5i	Programy rewitalizacji miast	45,0

Instrumenty terytorialne w FEP 2021-2027

■ ZIT:

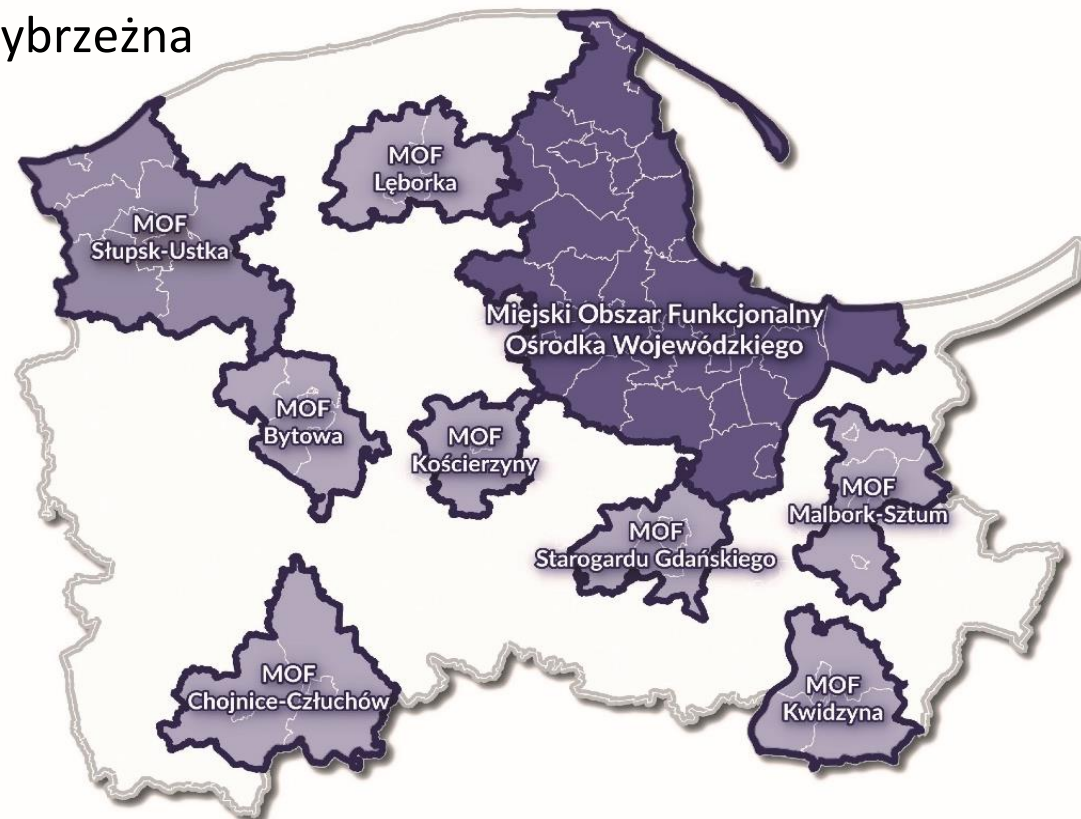
1. OMGGS
2. Słupsk-Ustka
3. Chojnice-Człuchów
4. Bytów
5. Kościerzyna
6. Kwidzyn
7. Lębork
8. Malbork-Sztum
9. Starogard Gdański

■ **Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)**

■ **Programy rewitalizacji miast**

■ ZPT dla OF:

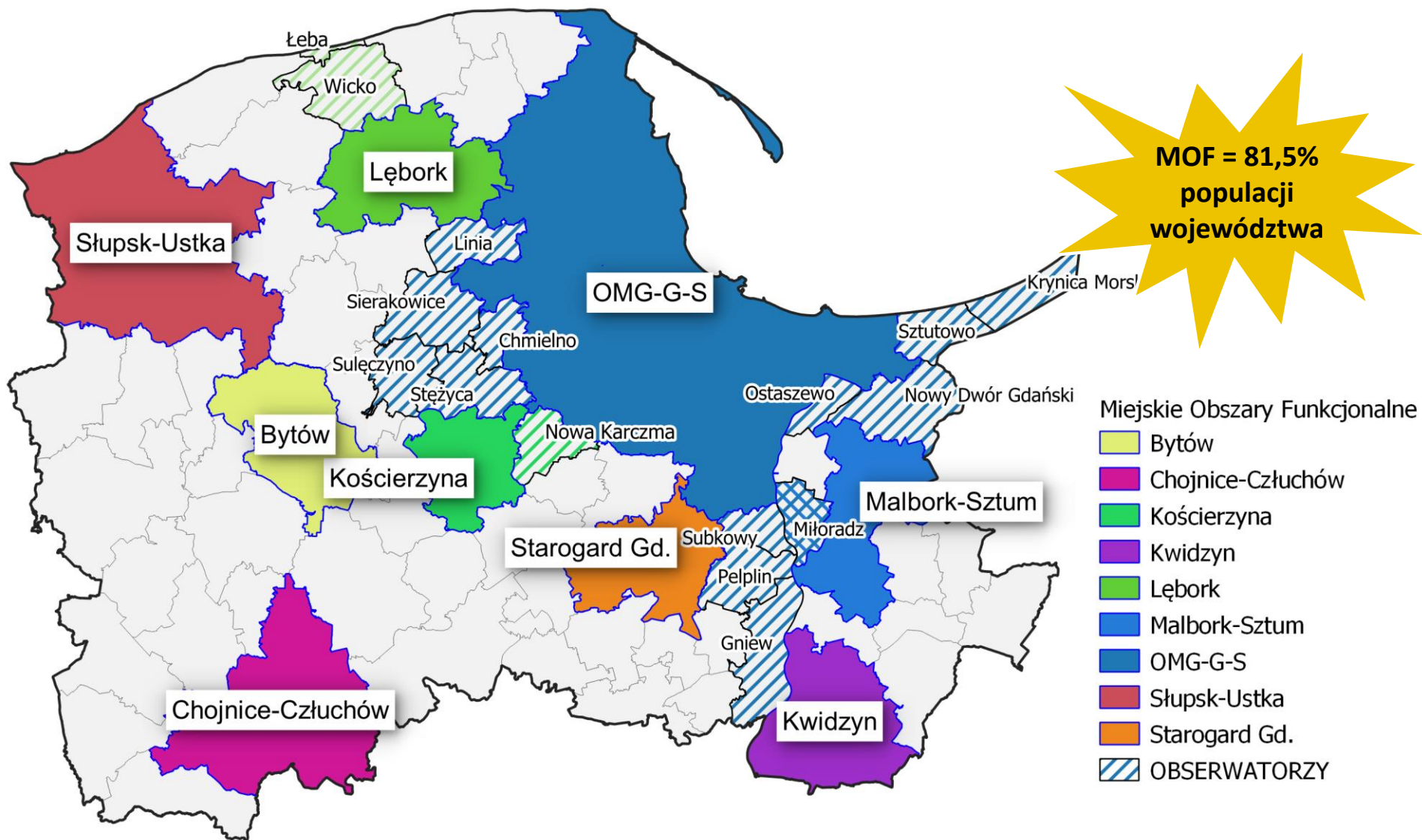
1. Żuławy
2. Bory Tucholskie
3. Wschodnie Powiśle
4. Środkowe Pomorze
5. Strefa Przybrzeżna

Zakres instrumentów terytorialnych w FEP 2021-2027

Cel Szczegółowy	Fundusz	ZIT (mln EUR/% CS)	Rewitalizacja (mln EUR/% CS)	RLKS (mln EUR/% CS)
CP 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa				
Efektywność energetyczna	EFRR	99,5 (62%)	10,0 (6%)	
OZE				10,0 (24%)
Adaptacja do zmian klimatu		32,7 (70%)		
Bioróżnorodność		4,7 (27%) (bez OMGGS)		5,0 (29%)
Mobilność miejska		136,4 (92%)		
CP 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym				
Infrastruktura społeczna	EFRR	24,0 (44%) (OMGGS)	10,0 (18%)	5,0 (9%)
Infrastruktura zdrowotna		22,8 (43%)		
Turystyka				10,0 (12%)
Integracja	EFS+		3,0 (12%)	
Imigranci		11,1 (61%)		
Usługi społeczne		12,0 (12%) (OMGGS)	15,0 (15%)	10,0 (10%)
CP 5. Europa bliżej obywateli				
Programy rewitalizacji	EFRR		45,0	
OGÓŁEM FEP 2021-2027		343,2	83,0	40,0

Zakres terytorialny ZIT

Struktura alokacji ZIT

Cel szczegółowy	Miejski obszar funkcjonalny								OMGGS	Razem
	Bytów	Starogard Gdański	Chojnice -Człuchów	Słupsk	Kwidzyn	Kościerzyna	Lębork	Malbork -Sztum		
Efektywność energetyczna	3,0	6,3	7,3	14,2	5,1	3,2	5,4	6,5	48,6	99,5
Adaptacja do zmian klimatu	1,1	2,2	2,6	5,0	1,8	1,1	1,9	2,3	14,7	32,7
Bioróżnorodność	0,3	0,6	0,7	1,3	0,5	0,3	0,5	0,6	0,0	4,7
Mobilność miejska	4,3	9,1	10,5	20,4	7,3	4,5	7,8	9,3	63,3	136,4
Infrastruktura społeczna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,0	24,0
Infrastruktura zdrowotna	0,7	1,6	1,8	3,5	1,3	0,8	1,3	1,6	10,2	22,8
EFRR	9,3	19,7	22,8	44,4	15,9	9,9	16,9	20,2	160,9	320,1
Imigranci	0,4	0,8	0,9	1,7	0,6	0,4	0,6	0,8	5,0	11,1
Usługi społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	12,0
EFS+	0,4	0,8	0,9	1,7	0,6	0,4	0,6	0,8	17,0	23,1
OGÓŁEM FEP 2021-2027	9,7	20,5	23,7	46,1	16,5	10,3	17,5	21,0	177,9	343,2

Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)

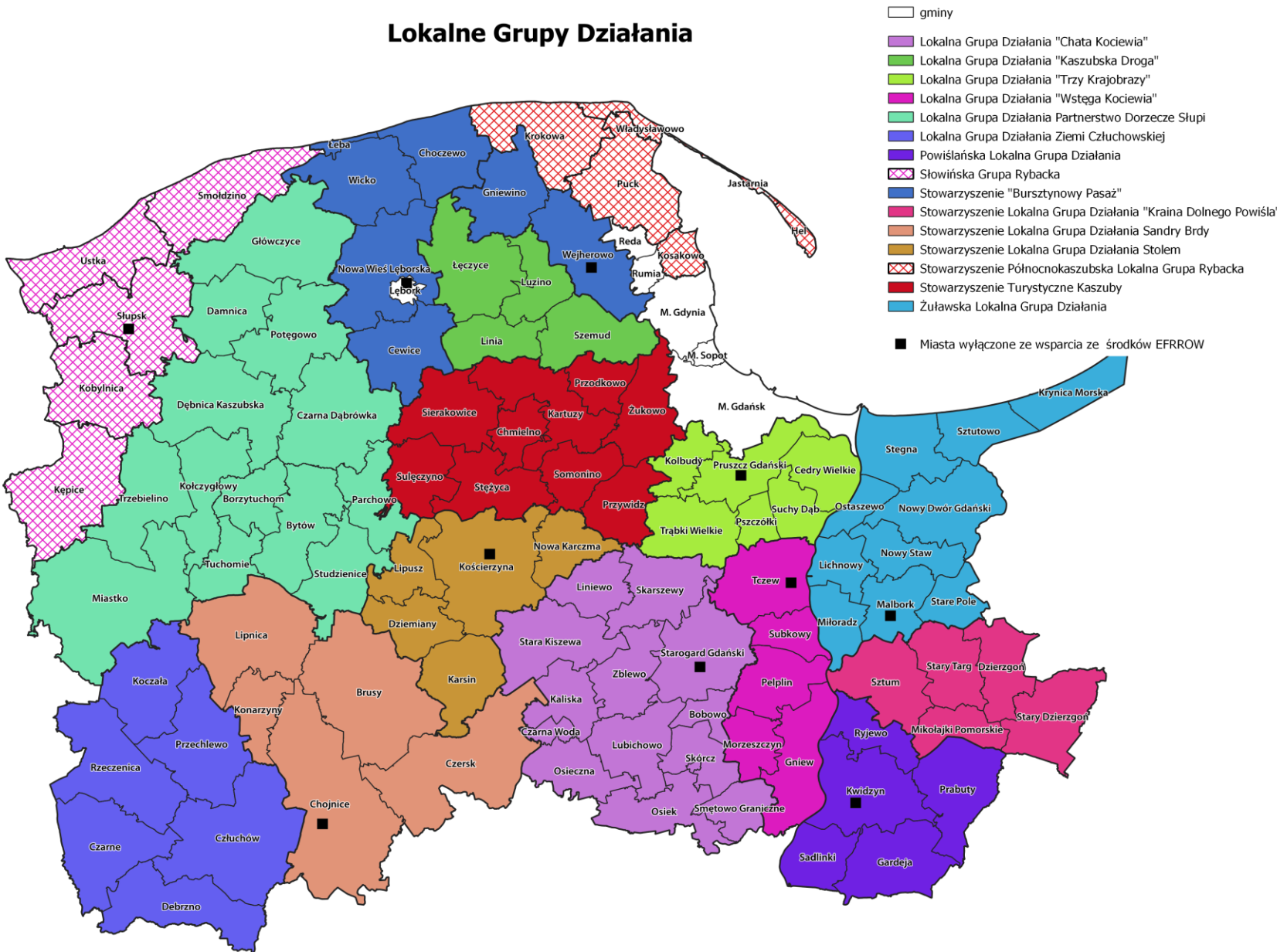
Kluczowe cechy podejścia:

- **Oddolność** (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii)
- **Terytorialność** (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla spójnego obszaru)
- **Zintegrowanie** (łącznie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup)
- **Partnerstwo** (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego)
- **Innowacyjność** (w skali lokalnej)
- **Decentralizacja** (zarządzania i finansowania)
- **Sieciowanie i współpraca** (wymiana doświadczeń i dobrych praktyk)

Budżet: 40,0 mln EUR (FEP 2021-2027) + 39,0 mln EUR (Plan Strategiczny WPR)

Lokalne Grupy Działania

Lokalne Grupy Działania

Obszary tematyczne z preferencjami dla ZPT

Priorytet FEP	CS	Fundusz	Nazwa obszaru
2. FE dla zielonego Pomorza	(i)	EFRR	Efektywność energetyczna
	(iv)		Adaptacja do zmian klimatu
	(v)		Wspieranie dostępu do wody i zrównoważonej gospodarki wodnej
	(vi)		Transformacja w kierunku GOZ
	(vii)		Ochrona różnorodności biologicznej
3. FE dla mobilnego Pomorza	(viii)	EFRR	Mobilność miejska
5. FE dla silnego społecznie Pomorza	(f)	EFS+	Edukacja przedszkolna
	(k)		Usługi społeczne i zdrowotne
6. FE dla silnego społecznie Pomorza	(vi)	EFRR	Infrastruktura kultury

Instrumenty finansowe w FEP 2021-2027

Obszar tematyczny	Możliwy zakres inwestycji	mln EUR
B+R	Wejścia kapitałowe	15,3
MŚP	Rozwój i transformacja MŚP (m.in. cyfryzacja, automatyzacja, usprawnienie procesów produkcyjnych, zakup sprzętu/technologii)	35,7
Efektywność energetyczna	Kompleksowa termomodernizacja	19,4
OZE	Budowa i rozbudowa OZE (wytwarzanie energii elektrycznej i/lub ciepłej)	18,0
Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP	Inwestycje wz. zmniejszenia strumienia odpadów i energochłonności produkcji	24,3
Kształcenie ustawiczne (EFS+)	Wsparcie osób dorosłych (kompetencje i kwalifikacje)	12,6
OGÓŁEM FEP 2021-2027		125,3
		9,8%

Pomorskie

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO